

T Á J É K O Z T A T Ó

a könyvtárak állományában lévő folyóiratok bejelentéséhez

A művelődésügyi miniszter 183/1960. /M.K.24./ M.M. számú u t a s í t á s a a könyvtárak állományában lévő külföldi folyóiratok bejelentéséről.

A könyvtárak állományában lévő külföldi folyóiratok bejelentését - az 1018/1956. /III.9./ Mt.h. számú határozat 34. pontjában foglalt felhatalmazás alapján - az érdekelt miniszterekkel, valamint országos hatáskörű szervek vezetőivel egyetértésben az alábbiak szerint szabályozom.

1. A jelen utasítás hatálya kiterjed - a 2. pontban felsorolt kivételektől eltekintve - a közkönyvtárakra, továbbá a jogi személyek tulajdonában lévő, közkönyvtáraknak nem minősülő /egyesületi, egyházi stb./ könyvtárakra /a továbbiakban: könyvtár/.

2. Nem terjed ki az utasítás hatálya

- a/ a községi könyvtárakra,
- b/ a szakszervezetek és más tömegszervezetek könyvtáaira,
- c/ a szövetkezetek könyvtáaira, valamint
- d/ a fegyveres testületek könyvtáaira.

3. A könyvtárak kötelesek az állományukban lévő, 1960. évi december hó 31. napjáig beszerzett, bármilyen évfolyamu külföldi folyóiratokat 1961. évi december hó 1. napjáig az Országos Széchényi Könyvtárnak /Budapest, VIII. Múzeum körút 14-16/ bejelenteni. Az 1960. december hó 31. napja után beszerzett külföldi folyóiratokra vonatkozólag a bejelentést évenként, a beszerzést követő év április hó 30. napjáig kell megtenni.

Külföldinek minősül mind a magyar nyelvű, mind az idegen nyelvű folyóirat abban az esetben, ha kiadásának időpontjában a kiadás helye nem tartozott Magyarország területéhez.

Nem kell bejelenteni az olyan folyóiratokat, amelyekből a könyvtár csak szórvány füzetekkel /számokkal/ rendelkezik.

4. A bejelentés alá tartozó folyóiratok körét és a bejelen-

A folyóiratok bejelentéséről

tés módját részletesen az Országos Széchényi Könyvtár határozza meg s erről a könyvtárakat közvetlenül tájékoztatja.

5. A jelen utasítással szabályozott bejelentések alapján az Országos Széchényi Könyvtár vezeti a külföldi folyóiratok központi címjegyzékét, t á j é k o z t a t á s t a d a z é r d e k l ő d ő k n e k a k ü l f ő l d i f o l y ó i r a t o k l e l ő h e l y é r e v o n a t k o z ó l a g é s e l ő k é s z i t i k i a d á s r a a c í m j e g y z é k e t .

6. Ez az utasítás közzétételének napján lép hatályba.

Acsél György s.k.
a miniszter első helyettese.

A ~~magyarországi~~ miniszter 183/1960/M.K.24. /M.M. számú utasításában - az érintett miniszterekkel, valamint az országos hatáskörű szervek vezetőivel egyetértésben - elrendelte a könyvtárak állományában lévő külföldi folyóiratok bejelentését az Országos Széchényi Könyvtár számára.

A külföldi folyóiratok bejelentése két célt szolgál:

a./ ennek alapján vezeti az Országos Széchényi Könyvtár Központi Katalógus Osztálya a folyóiratok országos központi katalógusát s ad tájékoztatást a külföldi folyóiratok lelőhelyét illetően;

b./ ez teszi lehetővé a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtártudományi Bizottsága által kezdeményezett s annak kiadásában megjelenő Külföldi Folyóiratok Központi Címjegyzékének /KFKC/ nyomtatásra való előkészítését.

Az utasítás 4. pontja szerint az Országos Széchényi Könyvtár tájékoztatást ad a könyvtárak számára a bejelentés alá tartozó folyóiratok köréről és a bejelentés módjáról.

Ezeket - a Könyvtártudományi Bizottság érvényben levő szabályzatának megfelelően - a következőkben szabályozom:

I. ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK.

A külföldi folyóiratok központi címjegyzéke /továbbiakban KFKC/ a magyarországi könyvtárakban meglévő külföldi - XVII.

századtól 1960. december 31-ig megjelent - folyóiratok nyilvántartása.

A kiadvány szempontjából folyóiratnak minősülnek a szoros értelemben vett folyóiratokon kívül /amelyek legalább évente kétszer jelennek meg/ a nem folyóirat jellegű időszaki kiadványok is, például évkönyvek, egyetemek, akadémiák, tudományos intézetek és társulatok, nemzetközi szervezetek időszaki kiadványai /részcim nélküli sorozatok/.

Nem kerülnek viszont a címjegyzékbe:

1. hírlapok /politikai napilapok/
2. politikai hetilapok és sportlapok
3. szórakoztató jellegű képeslapok
4. élclapok és gyermeklapok
5. társasági, egyesületi, vállalati jelentések, ha azok csupán adminisztratív jellegű adatokat tartalmaznak
6. naptárak
7. címtárak.

Külföldinek számít minden olyan folyóirat, amely Magyarország mindenkori országhatárán kívül jelent meg. Ha valamely folyóirat országhatár szempontjából hol külföldinek hol belföldinek minősülne, úgy tekintendő, mintha mindig külföldi lett volna.

II. A CIMLEÍRÁS SZABÁLYAI.

A címleírás adatai:

1. cím
2. az esetleges címváltozás adatai
3. a megjelenés helye
4. a meglévő évfolyamok felsorolása
5. a könyvtár neve

Ad.1. A folyóiratot mindenkori címén, azaz azon a címen írjuk le, amely a lapfejen, illetve a címlapon szerepel. Címváltozás esetén tehát minden címről külön címleírás készül, utalással az előbbi, illetve utóbbi címre. /ld.2./

A cím minden szavát nagy kezdőbetűvel írjuk, kivéve a szöveg közti névelőket, kötőszókat és előljárókat. /pl. Bibliographie des Sciences et de l'Industrie./

A folyóiratok bejelentéséről

A címet névelővel együtt vesszük fel. /Pl. Das Blaue Blatt./
A nem latinbetűs címeket a megfelelő szabványok szerint írjuk át.

Ad 2. Címváltozás esetén feltüntetjük az előbbi, illetve utóbbi címet.

Ad.3. A megjelenési helyet a folyóiraton szereplő formában írjuk le. A helynév változásokat nem kell feltüntetni.

Ad.4. Felvesszük mindazokat az évfolyamokat, amelyeknek legalább egy negyedével a könyvtár rendelkezik. Az ennél is hiányosabb évfolyamok /szórványszámok, mutatóványszámok/ figyelmen kívül hagyandók. A meglévő évfolyamokat a kötet, illetve évfolyam és évszám megjelölésével kell feltüntetni.
Pl. Hiány nélküli folyóiratok jelölése:

1/1950/ - 11/1960/
1/1950/ - 7/1956/

Az 1960. dec. 31 után is folyamatosan érkező folyóiratok évfolyama után gondolatjelet írunk:

1/1950/ - 11/1960/ -

Megszűnt folyóiratok jelölése:

1/1950/ - 3/1952/ Megszűnt.

Amennyiben egyes évfolyamok hiányoznak, a meglévő évfolyamokat a hiányok kihagyásával tüntetjük fel:

1/1950/ - 3/1952/
5/1954/

A hiányos évfolyamokat az évfolyam és évszám feltüntetése után kereszttel jelöljük:

1/1950/ - 3/1952/+ mind a három évfolyam hiányos.

Zárt sorban hiányos évfolyam jelölése:

1/1950/ - 3/1952/
4/1953/+
5/1954/ - 11/1960/-

Új folyamokban /seria/ megjelenő folyóiratok esetében minden folyamot /seriat/ évfolyamok szerint kell részletezni.
Az évfolyamok részletezését hasábban közöljük:

1/1860/ - 40/1899/
41/1900/ +
42/1901/
45/1904/ +
50/1909/ - 62/1921/

Itt közöljük az összefoglaló mutatót. Amennyiben egybe van nyomtatva az egyik kötettel, ezt jelezzük.

Ad. 5. A könyvtár nevét a bejelentőlap jobb alsó sarkában /esetleg bélyegzővel/ jelöljük.

A bejelentéseket negyed íves papíron /21 1/2 x 15 cm/ - lehetőleg kartonon - kell teljesíteni.

III. EGYÉB TUDNIVALÓK.

1./ Az évi folyamatos bejelentések keretében nemcsak a kurrens, hanem az esetleg visszamenőleg beszerzett folyóirat-évfolyamokat is jelenteni kell.

2./ Az állomány bejelentésének kötelezettsége azon könyvtárakra, amelyek ennek már eleget tettek, természetesen nem vonatkozik.

3./ Amennyiben a már bejelentett folyóiratok állományában időközben valami változás történik /pl. selejtezés, más könyvtár számára való átadás/, azt az adatok pontos feltüntetésével jelenteni kell az OSZK számára.

4./ Ugyancsak jelentendő, ha az intézmény vagy a könyvtár címében, vagy hovatartozásában /új főhatósághoz való átkerülés, összeolvadás más könyvtárral, szétválás stb./ valamilyen változás áll be.

5./ Mindennemű bejelentés a következő címre intézendő:
Országos Széchényi Könyvtár
Központi Katalógusok Osztálya
Budapest, VIII. Pollack Mihály tér 10.
Telefon: 336-728.

Budapest, 1961. április 1.

Dr. Jóboru Magda
/Főigazgató mb./

A műszaki könyvtári hálózathoz tartozó könyvtárak a végrehajtási utasítással kapcsolatos problémákkal - szükség esetén - forduljanak az OMK folyóiratosztályának vezetőjéhez, Sebő Zoltánné elvtársnőhöz /137-444/, aki mindenkor részletes felvilágosítással szolgál.